

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: I Kž 616/04-6

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu, u vijeću sastavljenom od sudaca Vrhovnog suda Ane Garačić, kao predsjednice vijeća, te Damira Kosa, Lidije Grubić Radaković, Josipa Budinskog i Zlate Lipnjak Bosanac, kao članova vijeća i više sudske savjetnice Aleksandre Holjevac, kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv optuženog T. D. zbog kaznenog djela iz 120. st. 1. OKZ RH, odlučujući o žalbi optuženika podnesenoj protiv presude Županijskog suda u Bjelovaru od 28. travnja 2004. godine, br. K-2/04, u sjednici održanoj dana 9. svibnja 2006. godine, u nazočnosti zamjenika Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske Mladena Pantlika,

presudio je:

Žalba optuženog T. D. odbija se kao neosnovana, te se potvrđuje presuda suda prvog stupnja.

Obrazloženje

Prvostupanjskom presudom proglašen je krivim T. D. što je počinio kazneno djelo iz čl. 120. st. 1. OKZ RH, te je temeljem istog zakonskog propisa uz primjenu odredaba o ublažavanju kazne iz čl. 38. toč 2. OKZ RH osuđen na kaznu zatvora u trajanju od tri godine, u koju kaznu mu je temeljem čl. 45. OKZ RH uračunato vrijeme provedeno u pritvoru od 8. do 13. rujna 2003. godine. U odnosu na troškove kaznenog postupka optuženik je temeljem čl. 122. st. 4. Zakona o kaznenom postupku oslobođen dužnosti plaćanja istih.

Protiv ove presude žalbu je podnio optuženi T. D. po braniteljici T. F. G., odvjetnici iz B., žaleći se zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni. Zatražila je i obavijest o održavanju drugostupanjske sjednice vijeća. Predlaže da se pobijana presuda preinači na način da se optuženika oslobodi od optužbe, a podredno da se ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje.

Odgovor na žalbu nije podnesen.

Sukladno čl. 373. st. 1. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine" broj 110/97; 27/98; 58/99; 112/99 i 58/02, u nastavku Zakon o kaznenom postupku), spis predmeta dostavljen je Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske na dužno razgledanje.

O sjednici drugostupanjskog vijeća uredno su obaviješteni optuženik i braniteljica, koji sjednici nisu pristupili. Stoga je sjednica vijeća održana u odsutnosti optuženika i njegove braniteljice, na temelju čl. 374. st. 4. Zakona o kaznenom postupku.

Žalba optuženika nije osnovana.

Nije u pravu optuženik kada tvrdi da postoji bitna povreda odredaba kaznenog postupka koju nalazi u tvrdnji da sud svoju presudu temelji na nezakonitom dokazu – dopisu Policijske uprave Bjelovarsko-Bilogorske. Naime, ovo izvješće predstavlja odgovor Policijske uprave, kao segmenta izvršne vlasti koje brine o sigurnosti građana, o postojanju ratnih zbivanja na njihovom području u inkriminirano vrijeme. Upravo oni ovlašteni su u okvirima svoga zakonitog djelovanja izvještavati i o ratnim stradavanjima kao okolnosti postojanja rata, a što je nužan preduvjet za mogućnost prosudbe je li se neki zločin dogodio u okvirima ratnih zbivanja ili on nema uzročnu vezu u ratnim zbivanjima. Upravo stoga ne radi se o nezakonitom dokazu i sud ga je bio ovlašten izvesti čitanjem na glavnoj raspravi. Ovo tim više što samo izvješće nije korišteno za utvrđivanje konkretnog postupanja optuženika, koje postupanje je utvrđeno iskazima svjedoka.

Bitnu povredu odredaba kaznenog postupka optuženik također obrazlaže drugačijom ocjenom dokaza, tvrdeći da su izvedeni dokazi suprotstavljeni do te mjere da iz istih ne mogu proizaći zaključci kakve je izveo prvostupanjski sud. Žalitelj ukazuje na razlike u iskazima Z. B. u dijelu tvrdnje u kojem trenutku je optuženik započeo vršiti premetačinu njegove kuće, tj. je li to bilo prije nego li je on došao sa polja odnosno tek nakon što je došao. Također ukazuje i na razliku u iskazanom trenutku kada je optuženik za oštećenika B. rekao drugim vojnicima da ga ne diraju jer da će ga on klati. Također ukazuje i na razlike u iskazima svjedoka G., T. i R., a koje razlike da postoje kako unutar samih iskaza tako i međusobno.

Međutim, razlike na koje ukazuje optuženik u iskazima ispitanih svjedoka nebitne su do te mjere da uopće ne iziskuju posebnu analizu niti dovode u pitanje ocjenu suda o njima. U odnosu na svjedoka B. postoji suglasna tvrdnja o aktivitetu optuženika, a je li on određene radnje poduzeo u okviru inkriminiranih postupaka, trenutak prije ili kasnije potpuno je neodlučno. Također, prvostupanjski sud ispravno ocjenjuje iskaze svjedoka B., G., T. i R. kao suglasne. Ovo suglasje ogleda se u njihovom iskazivanju o odlučnim činjenicama za utvrđivanje kaznene odgovornosti optuženika, a razlike koje se pojavljuju očigledno su rezultat subjektivnog doživljaja detalja neodlučnih za utvrđivanje elemenata kaznenog djela.

Prvostupanjski sud ispravno prihvaća ove iskaze kao istinite i točne i zatim na temelju njih izvodi i ispravne zaključke o kriminalnoj aktivnosti optuženika koja se ogledala u neposrednim izvršiteljskim radnjama ratnog zločina i to kako pljačkom oštećenika, tako i nečovječnim postupanjem prema njima, uz utvrđenje da su oštećenici civilne osobe koje u vrijeme rata ili oružanog sukoba uživaju posebnu zaštitu i to upravo prema blanketnim normama međunarodnog prava istaknutim u činjeničnom opisu pobijane presude. Za svoje zaključke prvostupanjski sud je dao valjane razloge (list 10 i 11 presude), koje zaključke u cijelosti prihvaća i Vrhovni sud kao sud drugog stupnja.

Nije u pravu optuženik kada tvrdi da je činjenično stanje pogrešno utvrđeno time što bi sud pogrešno utvrdio točnu postrojbu neprijateljske vojske kojoj je optuženik pripadao u vrijeme počinjenja kaznenog djela. Ova okolnost uopće nije odlučna, pa čak niti važna za utvrđivanje kaznene dogovornosti optuženika. Za utvrđivanje njegove odgovornosti dostatno je utvrđenje da je on aktivitet kojim je počinjeno kazneno djelo činio u vrijeme rata ili oružanog sukoba i to kao pripadnik vojne formacije u odnosu na civilno stanovništvo.

Također, u odnosu na ispravne zaključke suda o njegovom aktivitetu, kako kroz osobne radnje, tako i kroz zapovijedanje ostalim vojnicima, nije potrebno utvrđenje njegove formacijske nadređenosti tim vojnicima. Za utvrđenje počinjenja kaznenog djela zapovijedanjem drugima poduzimanja radnji koja ulaze u obilježja ratnog zločina dovoljno je utvrditi faktično zapovijedanje, a što je prvostupanjski sud ispravno utvrdio prihvaćajući kao istinite iskaze svjedoka koji su opisujući postupanje optuženika označili ga kao osobu koja je izdavala zapovjedi drugima u inkriminiranoj akciji i koga su oni faktički slušali.

Slijedom iznijetog proizlazi, da je sud prvog stupnja u ovom ponovljenom postupku potpuno i pravilno utvrdio činjenično stanje i na isto je pravilno primijenio krivični zakon.

Također, nije u pravu optuženik da bi izrečena kazna u trajanju od tri godine bila prestroga. Prvostupanjski sud je ispravno utvrdio sve odlučne činjenice važne za proces individualizacije kazne i zatim njihovim ispravnim vrednovanjem i primjenjujući odredbe o ublažavanju kazne ispod posebnog minimuma osudio optuženika na kaznu zatvora koja i po utvrđenju Vrhovnog suda kao suda drugog stupnja je primjerena opasnosti samog kaznenog djela za koje je utvrđeno da ga je optuženik počinio tako i njega kao počinitelja kaznenog djela.

Prema tome, kako ne postoje razlozi zbog kojih optuženik pobija prvostupanjsku presudu, a kako pri ispitivanju pobijane presude nisu nađene povrede zakona iz čl. 379. st. 1. Zakona o kaznenom postupku, na čije postojanje drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti, trebalo je na temelju čl. 387. Zakona o kaznenom postupku presuditi kao u izreci ove presude.

U Zagrebu, 9. svibnja 2006. godine

Zapisničar:
Aleksandra Holjevac, v.r.

Predsjednica vijeća:
Ana Garačić, v. r.